

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum liceat vxorem interficere inuentam in actus adulterij? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

¶ Secundo, utrum vxoricidium matrimonium impediatur?

ARTIC. I.

Virum liceat uxorem interficere in actu adulterij deprehensam?

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod liceat viro uxorem interficere in actu adulterij deprehensam. Lex enim diuina præcipit adulteras lapidari. Sed ille qui legem diuinam exequitur, non peccat. Ergo nec occidens propriam uxorem, si sit adultera.

250
Tho. 4. d.
37. q. 2.
art. 1. q.
seq. cap.
admonere.
33. q. 2.

¶ 2 Præterea, Illud quod licet legi, licet ei cui lex hoc comittit. Sed legi licet interficere adulteram, ut quamlibet personam ream mortis. Cum ergo lex commiserit viro interfecionem vxoris in actu adulterij deprehensa, videtur quod ei liceat.

¶ 3 Præterea, Vir habet potestatem maiorem super uxorem adulteram, quam super eum, qui cum ea adulterium commisit. Sed si vir percutiat clericum, quem cum propria vxore inuenit, non est excommunicatus. Ergo videtur, quod etiam liceat interficere propriam uxorem in adulterio deprehensam.

¶ 4 Præterea, Vir tenetur uxorem suam corrigere. Sed correctio fit per inflictionem iustæ pœnæ. Cum ergo iusta pœna adulterij sit mors, quia est capitale crimen, videtur quod liceat viro uxorem adulteram occidere.

SED contra, In littera * dicitur, quod Ecclesia Dei nunquam constringit legibus humanis vel mundanis: gradium enim non habet nisi spirituale. Ergo videtur, quod ei qui vult esse de Ecclesia, non sit licitus vsus legis illius, quæ vxoricidium permittit.

li. 4. sent.
d. 37. circa
finem
illius.

¶ Præterea, Vir & vxor ad paria iudicantur. Sed vxori non licet interficere virum in adulterio deprehensum. Ergo nec viro uxorem.

RESPONDEO dicendum, quod virum interficere uxorem contingit dupliciter. Vno modo, per iudicium

dicium civile: & sic non est dubium quòd sine peccato potest vir zelo iustitiæ, non liuore vindictæ aut odij morus, vxorem adulteram in iudicio seculari accusare criminaliter de adulterio & pœnam mortis à lege statutam petere: sicut etiam licet aliquem accusare de homicidio, aut de alio crimine: nõ tamen talis accusatio potest fieri in iudicio Ecclesiastico, quia Ecclesia non habet gladium materiale, vt in littera dicitur. Alio modo, potest eam per seipsum occidere, non in iudicio conuictam: & sic extra actum adulterij eam interficere, quantumcumque sciat eam esse adulteram, neque secundum leges ciuiles, neque secundum legem conscientie licet. Sed lex ciuilis quasi licitum putat, quòd in ipso actu eam interficiat, nõ quasi precipiens, vel prohibens, sed quasi pœnam homicidij ei non infligens, propter maximum iactamentum, quod habet vir in tali facto ad occisionem vxoris. Sed Ecclesia in hoc non est astricta legibus humanis vt iudicet eum sine reatu pœnæ æternæ, vel pœnæ Ecclesiastico iudicio infligendæ, ex hoc quòd est sine reatu pœnæ infligendæ per iudicium seculare. Et ideo in nullo casu licet viro occidere, vxorem propria auctoritate.

Ad primum ergo dicendum, quòd pœnam illam infligendam non * commisit lex personis priuatis, sed personis publicis quæ habent officium ad hoc deputatum. Vñ autem non est iudex vxoris: & ideo non potest eam interficere, sed coram iudice accusare.

Ad secundum dicendum, quòd lex ciuilis non commisit viro occisionem vxoris, quasi precipiens: quia sic non peccaret, sicut non peccat minister iudicis lethalem occidens condemnatum ad mortem: sed permittit, pœnam non adhibens: vnde etiam difficultates quasdam apposuit, quibus retraherentur viri ab vxoricidio.

Ad tertium dicendum, quòd ex hoc non probatur quòd sit licitum simpliciter, sed quantum ad immunitatem

ritatem ab aliqua pœna: quia etiam excommunicatio quædam pœna est.

Ad quartum dicendum, quod duplex est congregatio: quædam œconomica, sicut familia aliqua: & quædam politica, sicut ciuitas & regnum. Ille igitur qui præest secundæ congregationi ut Rex, potest infligere pœnam & corrigere personam, & exterminare ad purgationem communitatis, cuius curam gerit: sed ille qui præest in prima congregatione ut pater familias, non potest infligere nisi pœnam corrigentem, quæ se non extendit ultra terminos emendationis, quam transcendit pœna mortis. Et ideo vir qui præest uxori, non potest ipsam interficere, sed alias accusare vel castigare.

ARTIC. II.

258

Vtrum vxoricidium impediatur matrimonium?

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod vxoricidium non impediatur matrimonium. Directius enim opponitur adulterium matrimonio, quam homicidium. Sed adulterium non impedit matrimonium. Ergo nec vxoricidium.

¶ 2. Præterea, Grauius est peccatum occidere matrem, quam vxorem: quia numquam licet verberare matrem, licet autem quandoque verberare vxorem. Sed occisio matris non impedit matrimonium. Ergo nec vxoris occisio.

¶ 3. Præterea, Magis peccat qui vxorem alterius propter adulterium interficit, quam qui vxorem propriam, in quam minus habet de motiuo, & minus ad eam spectat eius correctio. Sed qui alienam vxorem occidit, non impeditur a matrimonio. Ergo nec qui propriam vxorem interficit.

¶ 4. Præterea, Remota causa, remouetur effectus. Sed peccatum homicidij potest per pœnitentiam remoueri. Ergo & impedimentum matrimonij, quod ex eo causatur; & ita videtur quod post peractam pœnitentiam non prohibeatur matrimonium contrahere.

SED